บทที่ 3
เครือข่ายเพื่อจัดทำดัชนีชี้วัดความอยู่ดีมีสุขด้านชีวิตครอบครัว

1. บทบาทของหน่วยงานเครือข่ายกับการพัฒนาระบบฐานข้อมูล

การดำเนินงานเพื่อสร้างเครือข่ายการพัฒนาด้านชีวิตครอบครัวนั้นเริ่มดำเนินการตั้งแต่การทำโครงการศึกษาเพื่อพัฒนาตัวชี้วัด “ครอบครัวอยู่ดีมีสุข” เมื่อปี 2545 โดยการเชิญบุคลากรจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาครอบครัว ร่วมกันระบุกรอบแนวคิดและองค์ประกอบของครอบครัวอยู่ดีมีสุข สำหรับในโครงการพัฒนาระบบจัดเก็บกลุ่มดัชนีชี้วัดครอบครัวอยู่ดีมีสุขสำหรับประเทศไทยนั้น การสร้างเครือข่ายยังเป็นสิ่งที่สำคัญมากในกระบวนการทำงานโดยเฉพาะในการประสานความร่วมมือด้านข้อมูล ทั้งในกลุ่มผู้ให้ข้อมูลและกลุ่มผู้ใช้ข้อมูล ยังผลให้การพัฒนาดัชนีมีความสำเร็จมากขึ้น ซึ่งบทบาทของเครือข่ายในการจัดทำดัชนีชี้วัดครอบครัวอยู่ดีมีสุขได้แก่

1. ร่วมระดมความคิดเห็นเพื่อคัดสรรตัวชี้วัดที่แสดงความอยู่ดีมีสุขด้านชีวิตครอบครัว และร่วมพิจารณาแหล่งข้อมูลทุติยภูมิสำหรับนำมาคำนวณดัชนีความอยู่ดีมีสุขด้านชีวิตครอบครัว ตลอดจนให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนาระบบฐานข้อมูลความอยู่ดีมีสุขด้านชีวิตครอบครัว และการเผยแพร่ข้อมูลผ่านทางเว็บไซต์ สำหรับใช้เป็นแนวทางการสร้างระบบฐานข้อมูลที่สอดคล้องกัน โดยสามารถนำข้อเสนอแนะไปพิจารณาเพื่อพัฒนาการเก็บข้อมูลมีความครอบคลุมมากขึ้น

2. เครือข่ายในกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

2.1 ให้ความร่วมมือในการประสานข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง สำหรับนำมาคำนวณเป็นดัชนีความอยู่ดีมีสุขด้านชีวิตครอบครัว เช่น ข้อมูลจากทะเบียนครอบครัว, จปฐ., กชช 2 ค., การสำรวจภาวะเศรษฐกิจของสังคมและครัวเรือน การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร เป็นต้น

2.2 ปรับข้อคำถามในการจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับด้านครอบครัวให้มีความชัดเจนและ ครอบคลุมมากขึ้นในการจัดเก็บครั้งต่อไป เพื่อประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาดัชนีความอยู่ดีมีสุขด้านชีวิตครอบครัว

3. เครือข่ายในกลุ่มผู้ใช้ข้อมูล ได้แก่ กลุ่มผู้วางนโยบาย หน่วยงานรัฐและองค์กรเอกชนที่มีบทบาทในงานด้านการพัฒนาครอบครัว รวมทั้งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

3.1 นำข้อมูลไปประเมินสถานการณ์ของครอบครัวเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหา

3.2 สืบค้นข้อมูลความอยู่ดีมีสุขด้านชีวิตครอบครัวได้ในระดับประเทศ และจังหวัด ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการติดตามแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงและสร้างความตระหนักถึงความ

สำคัญของการพัฒนาครอบครัวได้ดียิ่งขึ้น ตลอดจนมีแรงจูงใจที่จะรวบรวมข้อมูลในพื้นที่เชิงลึก เพื่อมาสนับสนุนและแก้ไขปัญหาในพื้นที่ได้อย่างมี คุณภาพ และมีประสิทธิภาพ

3.3 ร่วมกับหน่วยงานระดับนโยบาย กำหนดทิศทางการพัฒนาดัชนีชี้วัดครอบครัวอยู่ดีมีสุขสำหรับประเทศไทยอย่างครบถ้วน

สำหรับการจัดทำระบบฐานข้อมูลจะต้องรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อนำมาจัดทำดัชนีความอยู่ดีมีสุขด้านชีวิตครอบครัว จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ดังแสดงในแผนผังเครือข่ายครอบครัวดังนี้

แผนภาพที่ 2 แผนผังเครือข่ายครอบครัว

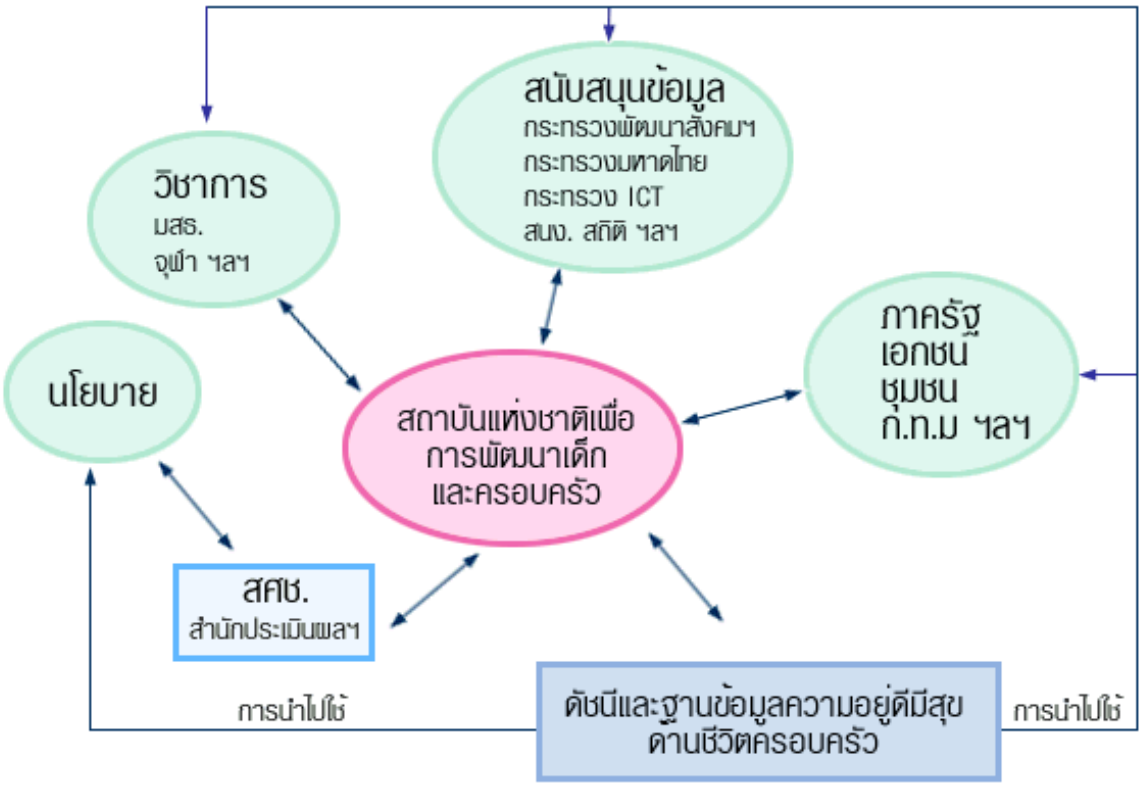

แผนภาพที่ 3 แผนผังแนวทางการดำเนินงานด้านการพัฒนาระบบข้อมูลด้านชีวิตครอบครัว

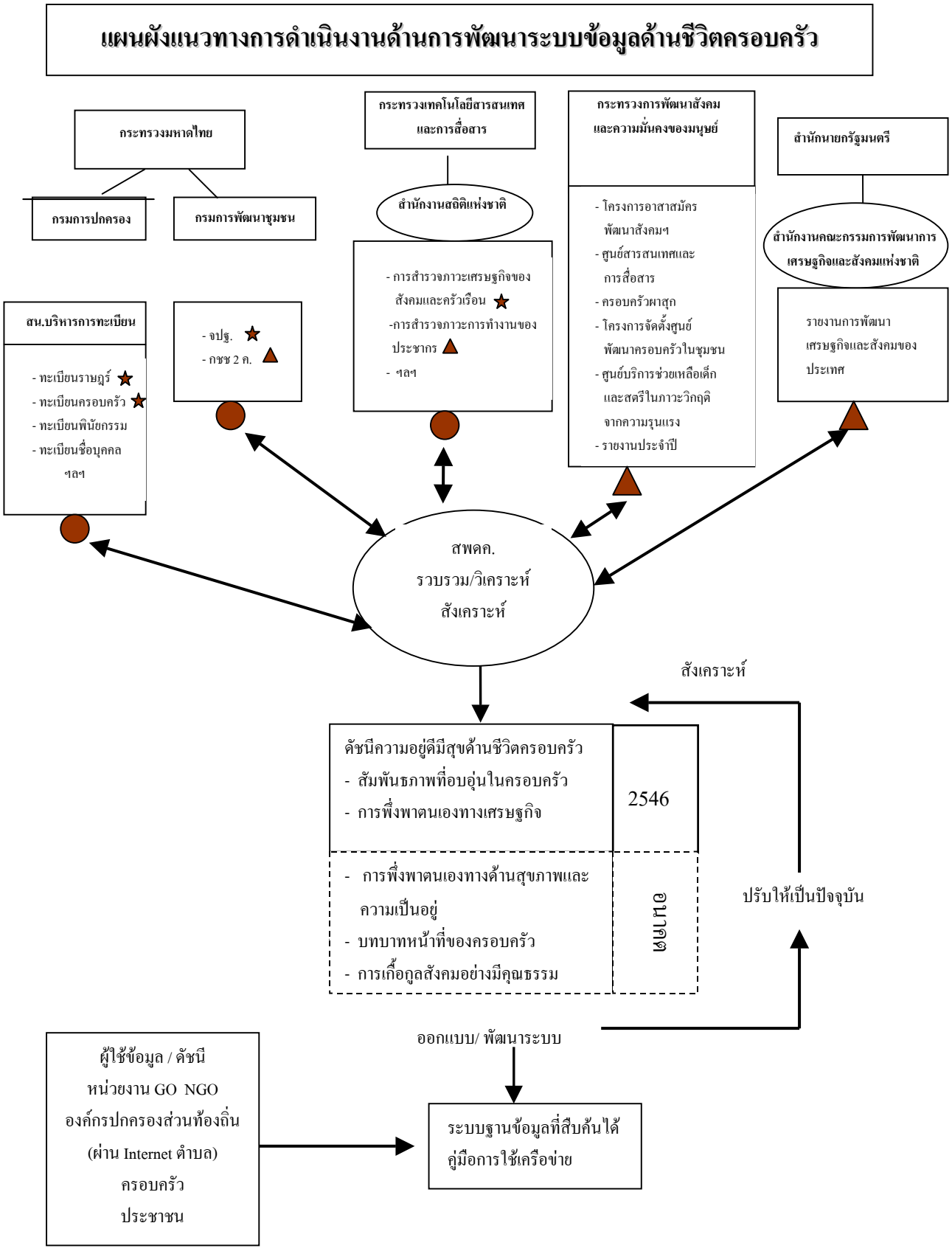

จากแผนผังแสดงให้เห็นว่า เครือข่ายในการพัฒนาระบบข้อมูลด้านชีวิตครอบครัว ประกอบด้วยกลุ่มผู้ให้ข้อมูล/สนับสนุนข้อมูลได้แก่ กรมการปกครองและกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หน่วยงานเหล่านี้มีฐานข้อมูลอยู่หลายประเภท โดยข้อมูลบางชนิดจะนำมาสังเคราะห์เป็นดัชนีชี้วัดความอยู่ดีมีสุขด้านชีวิตครอบครัว (แสดงด้วยเครื่องหมาย ★) และมีข้อมูลบางชนิดที่นำมาเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว (แสดงด้วยเครื่องหมาย ▲) โดยสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัวเป็นผู้รวบรวม วิเคราะห์ และสังเคราะห์ เป็นดัชนีความอยู่ดีมีสุขด้านชีวิตครอบครัว และออกแบบพัฒนาระบบฐานข้อมูลที่สามารถสืบค้นได้ และจัดทำคู่มือการใช้ รวมทั้งปรับข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน เพื่อให้กลุ่มผู้ใช้ข้อมูล/ดัชนี ได้ทำการสืบค้นได้ในระดับประเทศและจังหวัด

2. หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาระบบฐานข้อมูลและดัชนีชี้วัดครอบครัวอยู่ดีมีสุขสำหรับประเทศไทย

การจัดทำโครงการในครั้งนี้มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาระบบฐานข้อมูลโดยแบ่งออกเป็นระดับนโยบาย ระดับนโยบายและปฏิบัติ รวมทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และหน่วยงานทางวิชาการ ดังต่อไปนี้

2.1 ระดับนโยบาย

(1) คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีและสถาบันครอบครัวแห่งชาติ

(2) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ [*1]

2.2 ระดับนโยบายและปฏิบัติ

(1) ภาครัฐ (Government)

(1.1) สำนักนายกรัฐมนตรี

- กรมประชาสัมพันธ์

(1.2) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

- สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการและผู้สูงอายุ [*3]
- สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว [*2]
- สำนักงานปลัดกระทรวง[*4]
- กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ[*5]
- สำนักบริการสวัสดิการสังคม

- สำนักป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้าหญิงและเด็ก
- สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน

(1.3) กระทรวงมหาดไทย

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น [*11]
- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบต. อบจ. เทศบาล/เมืองพัทยา)
- กรมการปกครอง [*7]
    - สำนักบริหารการทะเบียน[*8]
- กรมการพัฒนาชุมชน[*6]
- สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพชุมชน
- ศูนย์สารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชน

(1.4) กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

- สำนักงานสถิติแห่งชาติ [*9]

(1.5) กระทรวงศึกษาธิการ

- ศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ กรมวิชาการ[*21]
- สำนักงานบริหารการศึกษานอกโรงเรียน
- ศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็กและครอบครัว สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(1.6) กระทรวงแรงงาน

- กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน [*10]

(1.7) กระทรวงสาธารณสุข

- กรมอนามัย [*23]
    - สำนักส่งเสริมสุขภาพกลุ่มอนามัยแม่และเด็ก [*24]
- กรมสุขภาพจิต
- กองอนามัยเจริญพันธุ์

(1.8) กรุงเทพมหานคร

- กองสังคมสงเคราะห์ สำนักสวัสดิการสังคม[*20]
- ศูนย์อำนวยการเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส

(1.9) กระทรวงวัฒนธรรม

(1.10) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

- สถานีตำรวจนครบาล : งานพิทักษ์เด็ก เยาวชน และสตรี
- กองสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน

(1.11) กระทรวงยุติธรรม

- ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง
- สำนักงานคดีเยาวชนและครอบครัว

(2) UN/ INTERNATIONAL

(2.1) UNESCAP

- INTERNATIONAL YEAR OF FAMILY

(3) ภาคเอกชน (NGOs)

(3.1) เสถียรธรรมสถาน

(3.2) มูลนิธิเพื่อนหญิง

(3.3) AIS สานรักเพื่อครอบครัว

(3.4) สหพันธ์ครอบครัวเพื่อความสามัคคีและสันติภาพโลก

(3.5) สถาบันครอบครัวรักลูก

(3.6) สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

(3.7) สภาสตรีแห่งชาติในพระบรมราชินูปถัมภ์ [*15]

(3.8) สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข

(3.9) สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์[*19]

(3.10) โครงการวิจัยระยะยาวในเด็กไทย [*13]

(3.11) บริษัท แปลนพับลิชชิ่ง จำกัด

(3.12) สหทัยมูลนิธิ

(3.13) มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก

(3.14) สถาบันบ้านเรียนไทย

(3.15) มูลนิธิศุภนิมิตร

(3.16) มูลนิธิเครือข่ายครอบครัว

(3.17) สมาคมพัฒนาประชากรและชุมชน

(3.18) มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก

(3.19) มูลนิธิคุ้มครองเด็ก

(4) หน่วยงานวิชาการ (ACADEMIC)

(4.1) มหาวิทยาลัยมหิดล

- สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว[*12]
  - Family Well-being Indicators for Thailand
- สถาบันวิจัยประชากรและสังคม
- คณะสาธารณสุขศาสตร์ ภาควิชาอนามัยครอบครัว [*25]
- คณะพยาบาลศาสตร์ ภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุข[*16]
- สถาบันพัฒนาการสาธารณสุขอาเซียน

(4.2) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ [*26]

(อยู่ในระหว่างเปลี่ยนชื่อเป็น สาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์)

(4.3) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- วิทยาลัยประชากรศาสตร์
- สถาบันวิจัยสังคม[*22]

(4.4) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

(4.5) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

(4.6) มหาวิทยาลัยบูรพา [*18]

(4.7) มหาวิทยาลัยขอนแก่น [*17]

- คณะสาธารณสุขศาสตร์ [*14]

(4.8) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

(4.9) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

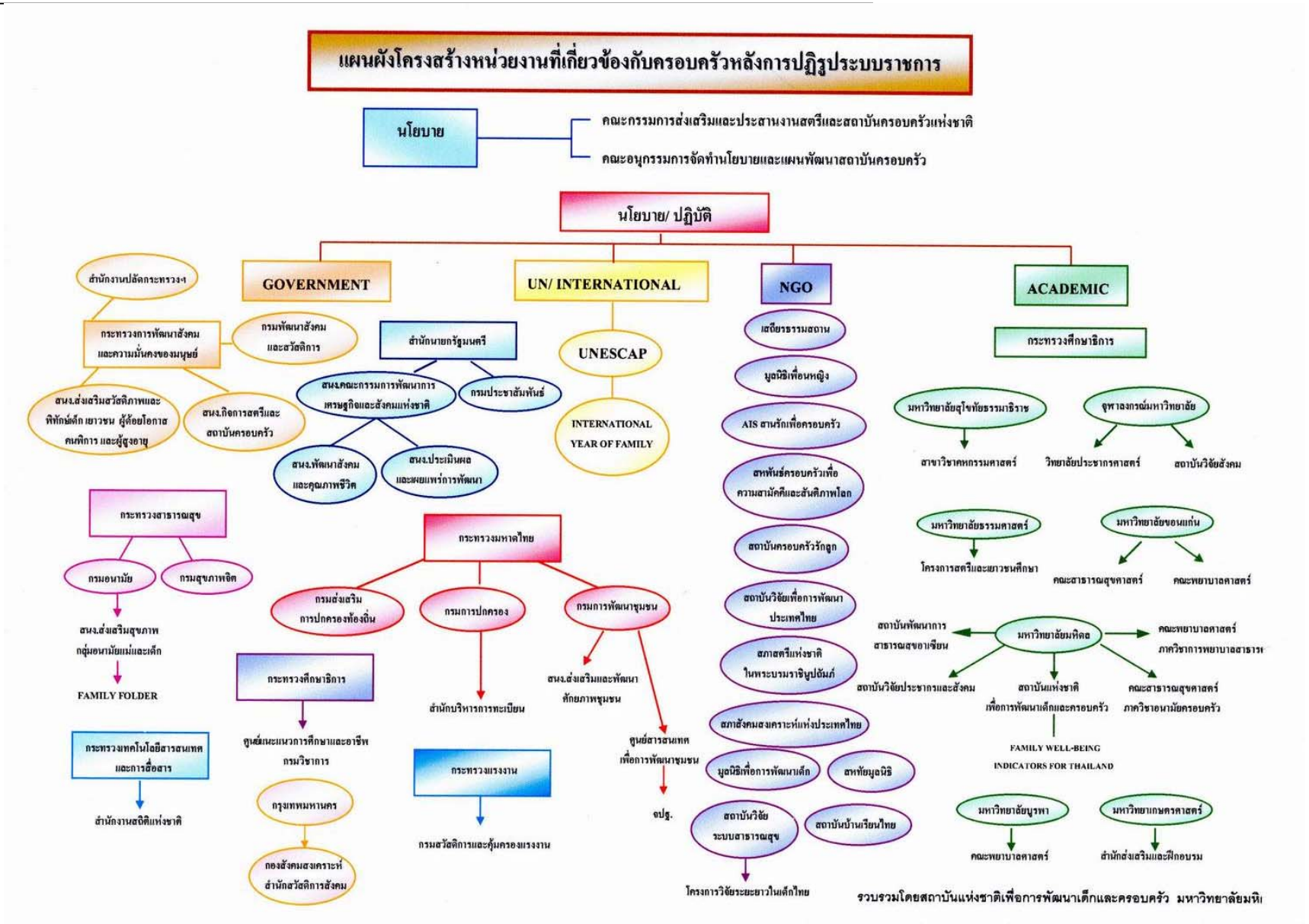
แผนผังโครงสร้างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวหลังการปฏิรูประบบราชการ
นโยบาย
คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีและสถาบันครอบครัวแห่งชาติ
คณะอนุกรรมการจัดทำนโยบายและแผนพัฒนาสถาบันครอบครัว
นโยบาย/ ปฏิบัติ
GOVERNMENT
UN/ INTERNATIONAL
NGO
ACADEMIC
สำนักงานปลัดกระทรวงฯ
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
สำนักนายกรัฐมนตรี
สนง.ส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ
สนง.กิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
สนง.คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
กรมประชาสัมพันธ์
สนง.พัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต
สนง.ประเมินผลและเผยแพร่การพัฒนา
UNESCAP
INTERNATIONAL YEAR OF FAMILY
เสถียรธรรมสถาน
มูลนิธิเพื่อนหญิง
AIS สานรักเพื่อครอบครัว
สหพันธ์ครอบครัวเพื่อความสามัคคีและสันติภาพโลก
สถาบันครอบครัวรักลูก
สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย
สภาสตรีแห่งชาติในพระบรมราชูปถัมภ์
สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย
มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก
สหทัยมูลนิธิ
สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข
สถาบันบ้านเรียนไทย
โครงการวิจัยระยะยาวในเด็กไทย
กระทรวงศึกษาธิการ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
สาขาวิชาศาสนศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วิทยาลัยประชากรศาสตร์
สถาบันวิจัยสังคม
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
โครงการสตรีและเยาวชนศึกษา
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
คณะสาธารณสุขศาสตร์
คณะพยาบาลศาสตร์
สถาบันพัฒนาการสาธารณสุขอาเซียน
มหาวิทยาลัยมหิดล
คณะพยาบาลศาสตร์
ภาควิชาการพยาบาลสาธารณ
สถาบันวิจัยประชากรและสังคม
สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว
คณะสาธารณสุขศาสตร์
ภาควิชาอนามัยครอบครัว
FAMILY WELL-BEING INDICATORS FOR THAILAND
มหาวิทยาลัยบูรพา
คณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาเกษตรศาสตร์
สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม
กระทรวงสาธารณสุข
กรมอนามัย
กรมสุขภาพจิต
สนง.ส่งเสริมสุขภาพกลุ่มอนามัยแม่และเด็ก
FAMILY FOLDER
กระทรวงมหาดไทย
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กรมการปกครอง
กรมการพัฒนาชุมชน
สนง.ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพชุมชน
ศูนย์สารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชน
จปฐ.
สำนักบริหารการทะเบียน
กระทรวงศึกษาธิการ
ศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ กรมวิชาการ
กระทรวงแรงงาน
กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
สำนักงานสถิติแห่งชาติ
กรุงเทพมหานคร
กองสังคมสงเคราะห์ สำนักสวัสดิการสังคม
รวบรวมโดยสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิ

กลุ่มที่ 1

3. รายละเอียดบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานเครือข่ายพัฒนาครอบครัวในปัจจุบัน

ผู้สนใจสามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้จากเว็บไซต์ครอบครัวอยู่ดีมีสุข http://www.thaifamily.mahidol.ac.th

หน่วยงาน	อำนาจหน้าที่ / ภารกิจ
✳1. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) สำนักนายกรัฐมนตรี [Office of the National Economic and Social Development Board]	**วิสัยทัศน์ :** เป็นหน่วยงานหลักในการวางแผนและจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืนที่ยึดประโยชน์ส่วนรวม ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและมีประสิทธิภาพสูง **ภาระหน้าที่ :** **ภาระหน้าที่ตามบทบาท :** การจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติทุก 5 ปี การวิเคราะห์งบลงทุนของรัฐวิสาหกิจ การวิเคราะห์โครงการและแผนงานการพัฒนาของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ และการพัฒนาข้อมูลเพื่อการวางแผน ได้แก่ การจัดทำข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ การติดตามประเมินผลแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมทั้งการพัฒนาดัชนีชี้วัดการพัฒนาประเทศ **ภาระหน้าที่ตามนโยบาย :** การจัดทำวาระแห่งชาติ 4 เรื่อง ได้แก่ (1) การแก้ไขปัญหาความยากจนและการกระจายรายได้ (2) การพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (3) การพัฒนาทุนทางสังคม (4) การพัฒนาที่ยั่งยืน และการจัดทำยุทธศาสตร์ตามนโยบายรัฐบาลและผลักดันโครงการพัฒนา **ภาระหน้าที่ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน :** ยุทธศาสตร์การวางแผนเพื่อการพัฒนา ยุทธศาสตร์การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ ยุทธศาสตร์การพัฒนาทุนทางสังคมและแก้ไขปัญหาความยากจน และยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่และภูมิภาค
✳2.สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ [Office of Woman's Affairs and Family Development]	**วิสัยทัศน์ :** สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวเป็นหน่วยงานหลักระดับชาติในการส่งเสริมศักยภาพสตรี ความเสมอภาคหญิงชาย และความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัวสู่สังคมที่มั่นคง **กลยุทธ์ดำเนินงานสำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว :** 1. การมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วน 2. การบูรณาการแนวคิด นโยบาย แผนงาน/โครงการ 3. ปรับเจตคติและการทำงานของข้าราชการและองค์กร 4. เสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่าย

หน่วยงาน	อำนาจหน้าที่ / ภารกิจ
	ภารกิจหลัก : 1. ส่งเสริมความเสมอภาคหญิงชาย 1.1 ศึกษา วิเคราะห์นโยบาย ผลักดัน ทบทวน และติดตามผลการ อนุวัติตามอนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (CEDAW) และพันธกรณีระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง 1.2 ส่งเสริมการบูรณาการมิติหญิงชายในโยบาย แผนงาน/ โครงการ และการบริหารงานภาครัฐและเอกชน 1.3 ส่งเสริมและผลักดันให้มีกฎหมายที่ขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีหรือแก้ไขกฎหมายที่เลือกปฏิบัติต่อสตรี 1.4 ส่งเสริมการพัฒนาองค์ความรู้ด้านมิติหญิงชาย 1.5 รณรงค์และเผยแพร่เพื่อปรับเปลี่ยนเจตคติของสังคมที่มีอคติทางเพศ 2. เสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว 2.1 วิจัยและสร้างองค์ความรู้ด้านครอบครัว 2.2 พัฒนาศักยภาพครอบครัว 2.3 เสริมสร้างหลักประกันความมั่นคงของครอบครัว 2.4 รณรงค์และเผยแพร่เพื่อกระตุ้นจิตสำนึกการพัฒนาสถาบัน ครอบครัว 3. ส่งเสริมการดำเนินงานของเครือข่าย 3.1 ประสาน สนับสนุนเครือข่ายในประเทศและต่างประเทศ ส่งเสริมเครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/ เอกชน/ ชุมชน/ ประชาสังคม **อำนาจหน้าที่ :** พัฒนาและเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมศักยภาพ ความเสมอภาคของหญิงและชายและความเป็นปึกแผ่นของครอบครัวเพื่อความมั่นคงในการดำรงชีวิต เสริมสร้างและพัฒนามาตรการ กลไกในการส่งเสริมศักยภาพ ความเสมอภาคของหญิงชายและความเป็นปึกแผ่นของสถาบันครอบครัว ส่งเสริมและสนับสนุนทางวิชาการและทรัพยากรในการดำเนินการของเครือข่ายเพื่อส่งเสริมศักยภาพ สร้างความเสมอภาคและความเป็นธรรมของหญิงชาย และความเป็นปึกแผ่นของสถาบันครอบครัว ส่งเสริม สนับสนุน และผลักดันให้มีการดำเนินการตามพันธกรณี ข้อตกลง และความร่วมมือระหว่างประเทศ ส่งเสริมและประสานการดำเนินการเพื่อคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิสตรีตามกฎหมาย วิจัยและพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมศักยภาพ ความเสมอภาค และความเป็นธรรมของหญิงและชาย และความเป็นปึกแผ่นของครอบครัว กำหนดมาตรฐาน กำกับดูแล และติดตามประเมินผลการดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายและมาตรการที่กำหนด ประสานข้อมูลด้านการส่งเสริมศักยภาพ ความเสมอภาค ความเป็นธรรมของหญิงและชายและความเป็นปึกแผ่นของครอบครัว

หน่วยงาน	อำนาจหน้าที่ / ภารกิจ
	แผนภูมิโครงสร้าง 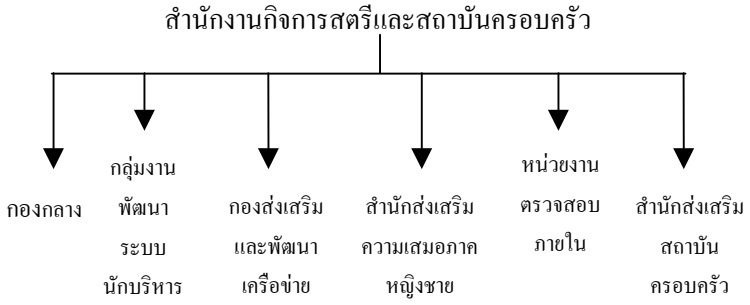
✳3.สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ [Office of Welfare Promotion, Protection and Empower of Vulnerable Groups]	**ภารกิจ** : เกี่ยวกับการส่งเสริมศักยภาพ การคุ้มครองพิทักษ์สิทธิประชาชนในแต่ละกลุ่มเป้าหมายโดยการกำหนด มาตรการ กลไก ส่งเสริมสนับสนุนภาครัฐและเอกชนในการดำเนินการตามนโยบายและมาตรการที่กำหนด เพื่อให้เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีความมั่นคงในการดำรงชีวิต **อำนาจหน้าที่** : เสนอแนะแนวทางการส่งเสริมศักยภาพ การคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิเด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ, เสริมสร้างมาตรการและกลไกในการส่งเสริมศักยภาพ การคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิเด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ, ส่งเสริม และสนับสนุนทางวิชาการและทรัพยากรในการดำเนินการของเครือข่ายเพื่อการพัฒนาศักยภาพ การคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิตามกฎหมาย กำหนดมาตรฐานการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพ การคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิเด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ ให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกพันธกรณี หรือข้อตกลงระหว่างประเทศ และกำกับดูแลให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด ส่งเสริมการจัดกิจกรรมเพื่อการส่งเสริมศักยภาพและบทบาททางสังคมของเด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ, พัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมศักยภาพ การคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิเด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ ประสานและสนับสนุนข้อมูลด้านการส่งเสริมศักยภาพ การคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิเด็กเยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุหรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

หน่วยงาน	อำนาจหน้าที่ / ภารกิจ
✶4. สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	**ภารกิจ :** ปฏิบัติงานเป็นศูนย์กลางการบริหารของกระทรวงในการพัฒนายุทธศาสตร์ แปลงนโยบายของกระทรวงเป็นแผนปฏิบัติ จัดสรรทรัพยากร เพื่อการบรรลุเป้าหมายและเกิดผลสัมฤทธิ์ตามภารกิจของกระทรวง ตลอดจนพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้สำนักงานปลัดกระทรวงเป็นศูนย์กลางการบริหารราชการ **อำนาจหน้าที่ :** พัฒนายุทธศาสตร์การบริหารของกระทรวง, แปลงนโยบายเป็นแนวทางและแผนปฏิบัติการ จัดสรรและบริหารทรัพยากรของกระทรวง เพื่อให้เกิดการประหยัด คุ้มค่าและสมประโยชน์ ประสานงาน กำกับ เร่งรัด ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการในสังกัดกระทรวง พัฒนาระบบสารสนเทศ เพื่อใช้ในการบริหารงานและการบริการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวง ประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ ดำเนินการแลกเปลี่ยนความช่วยเหลือกับต่างประเทศรวมทั้งประสานแนวนโยบายด้านการพัฒนาสังคม สวัสดิการ สังคม และความมั่นคงของมนุษย์ ให้สอดคล้องกับข้อตกลงตามปฏิญญาและอนุสัญญา กำหนดมาตรฐานการพัฒนาสังคม การสวัสดิการสังคม และการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิ ศึกษา วิเคราะห์ สภาพการณ์ทางสังคม การวิจัยเพื่อพัฒนางานวิชาการด้านการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ การสร้างระบบเตือนภัยและการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม พัฒนา ปรับปรุงกฎหมายและดำเนินการเกี่ยวกับงานกฎหมายในความรับผิดชอบของกระทรวงและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง, ส่งเสริมและพัฒนาระบบเครือข่ายความร่วมมือของทุกภาคส่วนในการพัฒนาสัคม การจัดสวัสดิการสังคม และการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิ บริหารจัดการกองทุนเพื่อการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ประมวล และวิเคราะห์ข่าวสาร เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ กิจกรรมและผลงานของกระทรวง ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงหรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย
✶5. กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	**ภารกิจ** : เกี่ยวกับการให้บริการสวัสดิการสังคม การสังคมสงเคราะห์ แก่ผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากไร้ คนไร้ที่พึ่ง ผู้ประสบปัญหาทางสังคม โดยการช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาในรูปแบบของสถานสงเคราะห์และการประสานงานส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการส่งเสริม สนับสนุนให้ชุมชนและท้องถิ่นจัดสวัสดิการสังคม เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายที่มีปัญหาทางสังคมสามารถดำรงชีวิตและพึ่งตนเองได้อย่างมีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ **อำนาจหน้าที่ :** พัฒนารูปแบบและวิธีการในการให้บริการสวัสดิการ และการสังคมสงเคราะห์ในแต่ละกลุ่มเป้าหมายให้สอดคล้องกับมาตรฐานที่กำหนด สนับสนุนด้านวิชาการ เทคโนโลยี ข้อมูลสารสนเทศ การให้คำปรึกษาแนะนำ

หน่วยงาน	อำนาจหน้าที่ / ภารกิจ
	รวมทั้งการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาสังคมและการจัดสวัสดิการสังคม แก่หน่วยงานให้บริการสวัสดิการสังคม และหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดบริการสวัสดิการสังคม การให้คำปรึกษาแนะนำ การให้ความช่วยเหลือ การแก้ไขปัญหาแก่ผู้ประสบปัญหาทางสังคม กลุ่มเป้าหมายเฉพาะที่มีปัญหาทางสังคม รวมทั้งการประสานส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมและประสานการดำเนินงานของเครือข่ายบริการสวัสดิการสังคมของแต่ละเป้าหมายและแต่ละพื้นที่ จัดและส่งเสริมการจัดกิจกรรมตามโครงการพิเศษต่างๆ โครงการตามพระราชดำริ กิจกรรมตามพันธสัญญา และข้อตกลงความร่วมมือระหว่างประเทศ ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมหรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย
✳6. กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย [Community Development Department]	**อำนาจหน้าที่:** กำหนดนโยบาย แนวทาง แผน และมาตรการในการพัฒนาชุมชนเพื่อเสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งของชุมชน, ส่งเสริมศักยภาพของประชาชน ผู้นำชุมชน องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชน เพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาของชุมชน, ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนเพื่อเสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน, พัฒนาระบบข้อมูลเพื่อการวางแผนและการบริหารการพัฒนา, วิจัยและพัฒนารูปแบบและวิธีการพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนและสภาพ พื้นที่, ฝึกอบรมและพัฒนาผู้นำชุมชนองค์กรชุมชม และเครือข่ายองค์กรชุมชน รวมทั้งให้ความร่วมมือในการฝึกอบรมด้านการพัฒนาชุมชนแก่หน่วยงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ
✳7.กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย [Department of Provincial Administration]	**อำนาจหน้าที่:** เสนอแนะนโยบายและจัดทำแผน มาตรการติดตาม และประเมินผลด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายใน ดำเนินการเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อย สืบสวนสอบสวนคดีอาญาในหน้าที่พนักงานฝ่ายปกครองและอำนวยความเป็นธรรมแก่ประชาชน ดำเนินการเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงภายใน งานการข่าว งานกิจการชายแดน งานควบคุมดูแลชาวเขาและชนกลุ่มน้อย ผู้อพยพและผู้หลบหนีเข้าเมือง งานสัญชาติ และงานกิจการมวลชนสนับสนุนส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยและการเลือกตั้งทุกระดับ ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยกองอาสารักษาดินแดน ดำเนินการพัฒนาและบริหารการปกครองท้องที่ในระดับอำเภอ กิ่งอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน ตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่, ดำเนินการและพัฒนาระบบงานทะเบียนราษฎร งานบัตรประจำตัวประชาชน และงานทะเบียนอื่น รวมทั้งการบริหารจัดการฐานข้อมูลกลางเพื่อการใช้ประโยชน์ร่วมกันทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ดำเนินการพัฒนาบุคลากรในด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายใน ดำเนินการสื่อสารเพื่อการบริหารงาน การรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายในประเทศ อำนวยการและสนับสนุนการปฏิบัติงานตามอำนาจ

หน่วยงาน	อำนาจหน้าที่ / ภารกิจ
✳8. สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย	หน้าที่และความรับผิดชอบของนายอำเภอ **ภารกิจหลัก :** 1. จัดทำยุทธศาสตร์ แผนแม่บท แผนปฏิบัติการ เกี่ยวกับระบบข้อมูลการทะเบียน และการบริการประชาชนด้านงานทะเบียนและบัตร 2. ศึกษาวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลการทะเบียนที่เกี่ยวกับประชาชนเพื่อดูแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง การเคลื่อนไหว และเพื่อประโยชน์ในการบริหารประชาชน และหน่วยงานรัฐ ในลักษณะรายงาน สถิติ และเอกสารเผยแพร่ 3. พัฒนาระบบการให้บริการประชาชนด้านทะเบียนและบัตรด้วยระบบคอมพิวเตอร์ 4. การใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทะเบียนกลางร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน
✳9. สำนักงานสถิติแห่งชาติ (สสช.) กระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศ [National Statistical Office: NSO]	**อำนาจหน้าที่:** จัดทำแผนงานและผังรวมสถิติของประเทศ จัดทำและส่งเสริมให้มีการใช้มาตรฐานสถิติตามหลักสากล ผลิตและวิเคราะห์ข้อมูลสถิติพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมในระดับมหภาคด้วยวิธีสำมะโนหรือสำรวจ และให้บริการข้อมูลสถิติทุกสาขาของประเทศ, ผลิตและวิเคราะห์ข้อมูลสถิติที่ใช้ในการสนับสนุนนโยบายเร่งด่วนของรัฐและข้อมูลสถิติที่สำคัญที่ไม่มีหน่วยสถิติใดจัดทำ ให้คำปรึกษาแนะนำในการจัดทำข้อมูลสถิติให้กับหน่วยสถิติของประเทศ ประสานงานกับองค์การระหว่างประเทศในด้านวิชาการสถิติ **พันธกิจ :** 1. เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีสำรวจสำมะโน 2. รวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานต่างๆ 3. วิเคราะห์ นำเสนอ และเผยแพร่ข้อมูล 4. จัดทำดัชนี เครื่องชี้วัดทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม 5. ให้คำปรึกษา แนะนำ ด้านวิชาการสถิติ
✳10. กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน [Department of Labour Protection and Welfare]	**อำนาจหน้าที่:** กำหนดและพัฒนามาตรฐานแรงงาน รวมทั้งการส่งเสริม กำกับดูแล ให้การรับรองสถานประกอบกิจการที่มีการบริหารจัดการตามมาตรฐานแรงงานที่สอดคล้องกับมาตรฐานแรงงานสากล คุ้มครอง ดูแลแรงงานทั้งในระบบและนอกระบบให้ได้รับสิทธิประโยชน์ตามที่กฎหมายกำหนดและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง, ส่งเสริมและพัฒนาระบบความปลอดภัย อาชีว-อนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน, ส่งเสริม พัฒนา และเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจด้านมาตรฐานแรงงาน คุ้มครองแรงงาน ความปลอดภัยในการทำงาน

หน่วยงาน	อำนาจหน้าที่ / ภารกิจ
	แรงงานสัมพันธ์ แรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ และสวัสดิการแรงงาน ส่งเสริมและดำเนินการให้มีการจัด สวัสดิการแรงงาน ป้องกันและแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง ข้องพิพาทแรงงาน และความไม่สงบด้านแรงงาน พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศด้าานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน จัดทำแผนงานและประสานแผนปฏิบัติงานของกรมให้สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านแรงงานของกระทรวง
✳11. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย [Department of Local Administration: DOLA]	**อำนาจหน้าที่:** พัฒนาระบบ รูปแบบ และโครงสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมและสนับสนุนในการจัดทำประสานและบูรณาการแผนพัฒนาท้องถิ่น และวางระบบในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น จัดทำ แก้ไข ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งให้คำปรึกษา แนะนำ และกำกับดูแลการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดแนวทางและจัดทำมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานการดำเนินงานด้านการเงิน การคลัง การงบประมาณ การพัสดุ การจัดเก็บรายได้ และการประกอบกิจการพาณิชย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งวางระบบตรวจสอบระบบการเงิน การบัญชี และการพัสดุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมสนับสนุน และประสานการจัดการบริการสาธารณะและการศึกษาในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดแนวทางวางระบบ และสร้างตัวชี้วัดเพื่อเป็นมาตรฐานการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนกำกับ ดูแลให้เป็นไปตามมาตรฐาน ส่งเสริมภาคประชาชนให้มีส่วนร่วมในการบริหารงานและตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พัฒนาบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและของกรม
✳12. สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล (National Institute for Child and Family Development)	**วิสัยทัศน์ (พ.ศ. 2545-2559) :** "สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัวเป็นหน่วยงานกลางทางวิชาการของประเทศไทยที่พัฒนาองค์ความรู้ และบุคลากรอย่างมีมาตรฐานสากล เป็นศูนย์กลางเครือข่ายทางวิชาการในการสร้างเสริมศักยภาพและคุณภาพของคน ป้องกันและแก้ไขปัญหา เด็กและครอบครัวในสังคม มีบทบาทในการเสนอนโยบายในระดับชาติ และนานาชาติ" **พันธกิจ :** สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว เป็นหน่วยงานกลางทาง

หน่วยงาน	อำนาจหน้าที่ / ภารกิจ
	วิชาการซึ่งมีพันธกิจด้านการพัฒนาองค์ความรู้ ผลิตและพัฒนาบุคลากร สร้างเครือข่ายและเผยแพร่ความรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและครอบครัว สำหรับสนับสนุนงานพัฒนาเด็กและครอบครัวของหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรชุมชนให้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของเด็กและครอบครัว ป้องกันและแก้ไขปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจนประสานงานด้านวิชาการเพื่อประกอบการวางแผนและนโยบายพัฒนาเด็กและครอบครัว ในระดับต่างๆ ตั้งแต่ท้องถิ่น ภาคประเทศ และระดับภูมิภาค พันธกิจของสถาบันฯ จึงประกอบด้วยบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, พัฒนาบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและของกรม 1. **การพัฒนาองค์ความรู้ด้วยการวิจัย** ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์สังเคราะห์จากข้อมูลข่าวสารโดย สถาบันฯ ดำเนินการเอง และประสานงานวิจัยร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ 2. **การผลิตและพัฒนาบุคลากร** หลักสูตรปริญญาโท ปริญญาเอก หลังปริญญาเอกและ หลักสูตรฝึกอบรมต่างๆ ด้านพัฒนาเด็กและครอบครัว 3. **การเผยแพร่ความรู้และข้อมูลข่าวสาร** ให้กับนักวิชาการ ประชาชน ครอบครัวและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและครอบครัว โดยการจัดการประชุมวิชาการ การบรรยายต่อสาธารณชน และเผยแพร่สื่อต่างๆ ตลอดจนการจัดทำศูนย์ข้อมูล 4. **การจัดบริการเพื่อการสาธิตและวิจัย** เช่น ศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย การตรวจวินิจฉัยและบำบัดฟื้นฟูเด็กและครอบครัว โครงการครอบครัวสัมพันธ์ 5. **การสร้างระบบเครือข่ายวิชาการ**ทั้งในและนอกประเทศเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ข้อมูลการวิจัย ประสบการณ์และร่วมมือช่วยเหลือด้านการเรียนการสอนและการวิจัย **ปรัชญา :** มุ่งมั่น สร้างสรรค์ พัฒนาเด็ก และครอบครัวให้เต็มศักยภาพ
✳13. โครงการวิจัยระยะยาวในเด็กไทย	**วัตถุประสงค์:** ศึกษาติดตามเด็กกลุ่มเป้าหมายต่อเนื่องไปในระยะยาวโดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อติดตามสถานภาพพลวัตรของพัฒนาการเด็กตั้งแต่เมื่อมารดาตั้งครรภ์ แรกคลอด, 1 เดือน, 3 เดือน, 6 เดือน, 1 ปี และติดตามต่อไปทุกๆ 6 เดือนจนถึงอายุ 24 ปีโดยศึกษาความสัมพันธ์ และระดับความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ ทางด้านครอบครัว การอบรม เลี้ยงดู ลักษณะของชุมชนและสภาพแวดล้อมเพื่อได้องค์ความรู้ที่สำคัญในการกำหนดนโยบาย กลวิธี และโครงการต่างๆ เพื่อการพัฒนาเด็ก เยาวชน และครอบครัวไทยในอนาคต ตลอดจนข้อเสนอแนะกระบวนการต่อครอบครัวในการเลี้ยงดูเด็ก มุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็ก เยาวชน และครอบครัวไทยอย่างถูกทิศทางเหมาะสมสอดคล้องกับธรรมชาติของพลวัตรของเด็กไทย

หน่วยงาน	อำนาจหน้าที่ / ภารกิจ
✳14.คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	**พันธกิจ :** 1. ผลิตบัณฑิตด้านสาธารณสุขศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก 2. วิจัยพัฒนาองค์ความรู้ด้านสุขภาพ 3. บริการวิชาการด้านสุขภาพ
✳15.สภาสตรีแห่งชาติในพระบรมราชินูปถัมภ์	**พันธกิจ :** 1. เน้นการปฏิบัติงานในชุมชน เพื่อสร้างครอบครัวมั่นคง กิจกรรมที่ดำเนินการ ได้แก่ - จัดสัมมนาครอบครัวอยู่ดีมีสุข - จัดกิจกรรมสมาชิกในครอบครัวและโรงเรียน - การจัดอบรมด้านอาชีพ ด้านกฎหมาย บทบาทชาย-หญิง - การป้องกันการใช้ยาเสพติด เช่น การเข้าค่ายระหว่างปิดเทอมของเยาวชน การสร้างลานกีฬาป้องกันยาเสพติด - การพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ คนพิการ - การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานในชุมชน ฯลฯ หมายเหตุ : ได้ทำการวิจัยเบื้องต้นแต่ยังอยู่ในระหว่างการเขียนรายงาน
✳16. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล	**ภารกิจหลัก :** 1. จัดการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการดูแลครอบครัวที่ครอบคลุมกาย จิต สังคม และจิตวิญญาณ และให้การดูแลครบ 4 มิติ คือ ส่งเสริม ป้องกัน รักษา และฟื้นฟู 2. เน้นทั้งผู้ใช้และผู้ประเมินตัวชี้วัดในการพัฒนาครอบครัวโดยตรง
✳17. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	**ภารกิจหลัก :** 1. ผลิตมหาบัณฑิตทางการพยาบาลครอบครัว 2. โครงการบริการส่งเสริมและดูแลสุขภาพครอบครัวทุกชนิด โดยเฉพาะกลุ่มครอบครัวรายได้น้อยในภาคอีสาน 3. วิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ด้านสุขภาพครอบครัวในสาขาต่างๆ 4. วิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการดำรงอยู่ของครอบครัวอีสาน โดยเฉพาะด้านความหมาย ลักษณะ โครงสร้าง บทบาท หน้าที่ ฯลฯ 5. วิจัยสร้างองค์ความรู้ด้านการเลี้ยงดูเด็ก สมาชิกที่เจ็บป่วย และการส่งเสริมสุขภาพวัยต่างๆ โดยครอบครัว 6. งานวิจัยทั้งที่ดำเนินการแล้วเสร็จ และกำลังดำเนินการ ได้แก่

หน่วยงาน	อำนาจหน้าที่ / ภารกิจ
	พฤติกรรมสุขภาพครอบครัวอีสาน ลักษณะครอบครัวอีสาน และลักษณะครอบครัวอีสานกับการส่งเสริมสุขภาพจิต
✳18.คณะพยาบาลศาตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา	**ภารกิจหลัก :** 1. สอนนิสิตปริญญาตรี และปริญญาโทสาขาการพยาบาลครอบครัว 2. ให้บริการดูแลเด็กที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก คณะพยาบาลศาสตร์
✳19. สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	**ภารกิจหลัก** 1. การสงเคราะห์และให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เดือนร้อนประสบปัญหาต่างๆ 2. การพัฒนาครอบครัว โดยการจัดสัมมนาเชิงวิชาการ 3. ศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับปัญหาสังคม 4. พัฒนาเด็กและเยาวชน
✳20.สำนักสวัสดิการสังคม กรุงเทพมหานคร	**ภารกิจหลัก :** สงเคราะห์เด็กและเยาวชน ทั้งเด็กก่อนวัยเรียน เด็กวัยเรียน เด็กด้อยโอกาส เด็กพิการ เด็กในแหล่งก่อสร้าง เด็กที่ถูกใช้แรงงานอย่างไม่เป็นธรรม เด็กและผู้หญิงที่ไร้ที่พึ่ง ผู้ประสบภัยไปจนถึงผู้สูงอายุ ทั้งที่มีบุตรหลานดูแลและถูกทอดทิ้ง ภายใต้นโยบาย “ครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเอื้ออาทร ประชากรสมานฉันท์”
✳21. ศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ	**ภารกิจหลัก :** 1. ผลิตสื่อ นวัตกรรม และเป็นวิทยากรเกี่ยวกับการพัฒนาครอบครัว เด็ก และเยาวชน โดยใช้กระบวนการแนะแนวและจิตวิทยา 2. การจัดทำแผนพัฒนาการแนะแนว ระยะที่ 3 ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ฉบับที่ 9 3. การจัดทำมาตรฐานการแนะแนว
✳22. สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	**ภารกิจหลัก :** การทำงานด้านสังคมศาสตร์และมนุษศาสตร์เชิงสหสาขาวิชา การจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา และการให้บริการวิชาการแก่สังคมในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง งานวิจัย ของสถาบันวิจัยสังคม มุ่งเน้นการพัฒนาและสังเคราะห์องค์ความรู้ การแสวงหาความรู้และความเข้าใจในกระบวนการทางสังคม ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษา วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมตลอดจนผลกระทบที่เกิดจาการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

หน่วยงาน	อำนาจหน้าที่ / ภารกิจ
✳23. กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข [Department of Health]	**อำนาจหน้าที่:** ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยีการสร้างเสริมสุขภาพและการจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อสุขภาพ รวมทั้งการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ กำหนดและพัฒนาคุณภาพ มาตรฐานและกฎเกณฑ์ รวมทั้งการรับรองมาตรฐาน การสร้างเสริมสุขภาพและการจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อสุขภาพ พัฒนาระบบและกลไกเครือข่ายในการเฝ้าระวัง และการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพทั้งในระดับชาติ ระดับท้องถิ่น ระดับโครงการหรือกิจการใดๆ พัฒนาระบบและกลไกการดำเนินงานให้เป็นไปตามกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบ ถ่ายทอดและเผยแพร่องค์ความรู้และเทคโนโลยีการสร้างเสริมสุขภาพและการจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อสุขภาพและการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพแก่หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชน ส่งเสริมและพัฒนาขีดความสามารถและการมีส่วนร่วมในการสร้างเสริมสุขภาพ การจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ และการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชน
✳24. สำนักส่งเสริมสุขภาพกลุ่มอนามัยแม่และเด็ก กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข	**พันธกิจ :** 1) พัฒนาวิชาการ 2) ถ่ายทอดองค์ความรู้ 3) ประสานเครือข่าย **บทบาทหน้าที่ :** 1) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย/ ประเมินผล 2) จัดทำตัวชี้วัด/ มาตรฐาน 3) พัฒนารูปแบบการดำเนินงาน/ แนวทางการดำเนินงาน 4) บริการด้านวิชาการ 5) ประสานเครือข่ายการดำเนินงานทั้งหน่วยงานในสังกัดและนอกสังกัด 6) ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานจัดทำสื่อต่างๆ รวมทั้งเอกสารวิชาการ
✳25. คณะสาธารณสุขศาสตร์ ภาควิชาอนามัยครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล (Department of Family Health, Faculty of Public Health, Mahidol University)	**ภารกิจหลัก :** 1. ให้การศึกษา ค้นคว้า วิจัย และบริการวิชาการด้านอนามัยครอบครัว 2. ผลิตบัณฑิตด้านอนามัยครอบครัว ให้มีความรู้ ความสามารถ และมี ความคิดสร้างสรรค์ เป็นผู้นำทางวิชาการและจริยธรรม
✳26. สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (อยู่ในระหว่างปรับชื่อเป็นสาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์ : Human Ecology ในเดือนมกราคม 2547)	**ภารกิจหลัก :** 1. จัดการศึกษาระดับปริญญาตรีด้านพัฒนาการเด็กและครอบครัว 2. จัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาด้านการพัฒนาครอบครัวและสังคม 3. ศึกษาวิจัยด้านครอบครัวและสังคม 4. ให้บริการวิชาการด้านครอบครัวและสังคม